

Kroki podjęte przez Europejski Trybunał Obrachunkowy w obliczu pandemii COVID-19

W związku z trwającą pandemią COVID-19 Europejski Trybunał Obrachunkowy podjął niezbędne kroki, by w dalszym ciągu skutecznie sprawować funkcje kontroli publicznej w UE oraz terminowo opracowywać sprawozdania z kontroli, opinie i przeglądy – w zakresie, w jakim jest to możliwe w tych trudnych czasach. Jednocześnie pragnie podziękować pracownikom służb, które ratują życie i są zaangażowane w walkę z pandemią w Luksemburgu, w UE, jak i na całym świecie. Trybunał wspiera politykę rządu Luksemburga w zakresie ochrony zdrowia publicznego. Dąży także do uchronienia swojego personelu przed skutkami obecnego kryzysu zdrowotnego i przedsięwziął środki zapobiegawcze, tak aby w możliwie największym stopniu ograniczyć ryzyko, na które narażeni są jego pracownicy i ich rodziny.

Komunikat prasowy

Luksemburg, 23 kwietnia 2020 r.

Unijne wydatki na obiekty kultury wymagają lepszego ukierunkowania i sprawniejszej koordynacji – twierdzą kontrolerzy UE

Istnieje szereg inicjatyw europejskich, które mają na celu promowanie obiektów kultury. Jak jednak stwierdzono w nowo opublikowanym sprawozdaniu Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, koordynację tych inicjatyw z mechanizmami finansowania zapewniono w zbyt ograniczonym zakresie, a unijne inwestycje nie są dostatecznie ukierunkowane na ochronę obiektów kultury i zapewnienie im stabilności finansowej. Ponadto kontrolerzy zauważyli, że inwestycje w dziedzinie kultury nie są traktowane jako priorytet, ale głównie jako środek do osiągnięcia celów ekonomicznych.

Unia może być dumna ze swojej bogatej różnorodności kulturowej. Ustanowione w UE liczne inicjatywy mają zapewnić ochronę i rozwój dziedzictwa kulturowego Europy. Do tego celu można wykorzystywać środki pochodzące z różnych unijnych funduszy, przy czym największa ich część pochodzi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR). Kontrolerzy Trybunału przyjrzeni się skutkom prowadzonych inwestycji i ocenili materialną trwałość i stabilność finansową szeregu obiektów, które otrzymały wsparcie. Przeglądem objęto 27 projektów w siedmiu państwach członkowskich: w Niemczech, we Francji, w Chorwacji, we Włoszech, w Polsce, Portugalii i Rumunii.

– Niemal połowa projektów realizowanych w obiektach kultury nie zostałaby uruchomiona, gdyby nie inwestycje unijne – **podkreślił Pietro Russo, członek Europejskiego Trybunału**

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie. – Nie jest jednak jasne, co Unia zamierza osiągnąć za pomocą prowadzonych działań, gdyż nie zapewniono dostatecznego ukierunkowania i koordynacji inicjatyw.

Kwestie dotyczące kultury są uwzględniane w różnych strategiach politycznych na szczeblu UE. Jak zwracają jednak uwagę kontrolerzy, współistnienie licznych ram strategicznych, które są wdrażane przez wiele różnych podmiotów i których cele i okresy realizacji nakładają się na siebie, skutkuje nadmierną złożonością i może prowadzić do powstania niejasności. Kontrolerzy stwierdzili również, że unijne inicjatywy w dziedzinie kultury mają ograniczony wpływ na dostępność środków unijnych dla beneficjentów – w szczególności uczestnictwo poszczególnych obiektów kultury w inicjatywach unijnych nie jest brane pod uwagę przez organy państw członkowskich przy przyznawaniu finansowania.

W latach 2010–2017 z budżetu EFRR udostępniano rocznie na inwestycje publiczne w obiekty kultury 750 mln euro. Fundusz ten stanowi istotne źródło finansowania takich inwestycji w około jednej trzeciej państw członkowskich, niemniej inwestycje tego rodzaju nie są traktowane priorytetowo w ramach finansowania z EFRR. Działania koncentrują się bowiem na kwestiach gospodarczych i społecznych. Inwestycje w obiekty kultury stanowią zatem jedynie środek do osiągnięcia celu, a finansowanie przyznaje się jedynie wtedy, gdy działania zwiększają konkurencyjność gospodarki lub sprzyjają rozwojowi gospodarczemu.

Ponadto nadrzędne znaczenie celów ekonomicznych sprawia, że niedostateczną uwagę poświęca się trwałości obiektów kultury. Zgodnie z obowiązującymi przepisami w przypadku gdy nie można oczekiwać, że działanie prowadzone w danym obiekcie przyniesie skutki gospodarcze lub społeczne, nie może ono uzyskać wsparcia z EFRR, nawet jeśli planowane prace są pilnie konieczne.

Obiekty kultury w UE polegają w dużej mierze na dotacjach publicznych, jeśli chodzi o prowadzenie bieżącej działalności i finansowanie inwestycji. Tymczasem, jak zwracają uwagę kontrolerzy, brak jest istotnych zachęt skłaniających beneficjentów do zwiększania własnych dochodów. W istocie z wymogów EFRR dotyczących projektów generujących dochód wynika, że im wyższe są dochody netto generowane przez dany projekt, tym mniejsze jest wsparcie ze środków UE.

Podsumowując, wnioski z przeprowadzonej przez kontrolerów oceny skuteczności i trwałości projektów wspieranych z EFRR dotyczących obiektów kultury nie były ani jednoznacznie pozytywne, ani jednoznacznie negatywne.

Kontrolerzy zalecili Komisji Europejskiej, aby w celu wyeliminowania stwierdzonych niedociągnięć:

- udoskonalila obowiązujące unijne ramy strategiczne w dziedzinie kultury zgodnie z kompetencjami przyznanymi jej w Traktatach;
- wspierała wykorzystanie środków prywatnych na potrzeby ochrony dziedzictwa kulturowego Europy;
- wzmocniła stabilność finansową obiektów kultury finansowanych ze środków EFRR;
- podjęła bardziej konkretne działania na rzecz zachowania obiektów dziedzictwa.

Informacje dla redaktorów

Sprawozdanie specjalne nr 8/2020 pt. „Unijne inwestycje w obiekty kultury – kwestia wymagająca lepszego ukierunkowania działań i sprawniejszej koordynacji” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.

Trybunał przedstawia swoje sprawozdania specjalne Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE, a także innym zainteresowanym stronom, w tym parlamentom narodowym, podmiotom

związany z danym sektorem i przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego. Zdecydowana większość zaleceń formułowanych w tych sprawozdaniach jest wprowadzana w życie.

Kontakt dla dziennikarzy zainteresowanych tym sprawozdaniem

Vincent Bourgeais – E-mail: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

Tel. (+352) 4398 47502 / Tel. kom. (+352) 691 551 502